

مدارک ارسالی باید طبق روال مصوبات شورای پژوهشی دانشگاه باشد

مسیر دسترسی به اطلاعات ← دانشگاه شاهد --- معاونت‌ها --- معاونت پژوهش و فناوری --- شوراها و کمیته‌ها --- کمیته اخلاق در پژوهش پزشکی ----- راهنمای ارسال طرح (البته فعلا بدلیل بروز رسانی سایت دانشگاه، امکان دسترسی وجود ندارد)

نکته‌هایی که در تکمیل فایل "پروپوزال" باید رعایت شود

- ✓ تعداد صفحات پروپوزال باید حداکثر ۱۵ صفحه باشد (با تمامی جداول و ...)
- نکته: پروپوزال ۱۵ صفحه‌ای از آرم دانشگاه شروع شود به جدول شماره ۱۱ (جدول امضای دانشجو و استاد راهنما ختم گردد).
- ✓ در ابتدای پروپوزال کادر "اطلاعات دانشجو و اساتید راهنما و مشاور" اطلاعات اساتید راهنما و مشاور (در صورت همکاری) به صورت کامل درج گردد و رشته آنها حتما قید گردد.
- ✓ در پروپوزال محل اجرای تحقیق به صورت دقیق و کامل در جدول مربوطه قید گردد (بند شماره ۵).
- نکته: اگر محل اجرای طرح در خارج از دانشگاه است، لازم است حتما فایلی با عنوان "تعهد مالکیت مادی و معنوی برای دانشگاه شاهد" تکمیل با امضای مجری طرح (استاد راهنمای اول) به صورت فایل pdf با بقیه مدارک ارسال گردد

نمونه‌ای از این فرم ↓

جناب آقای دکتر بیژنی
معاون پژوهشی دانشگاه شاهد
سلام علیکم

احتراما؛ در خصوص پایان نامه / طرح پژوهشی دانشجو با عنوان " " که تحت راهنمایی اینجانب انجام میگیرد به استحضار می‌رساند، کلیه حقوق حاصل از این پایان نامه متعلق به دانشگاه شاهد است.

نام و امضا و تاریخ

✓ بند ۶-۷ پروپوزال: "روش تحقیق" به صورت کامل و مختصر توضیح داده شود.

✓ در ۱۱-۶ "ابزار گردآوری اطلاعات" به موارد ذیل دقت گردد:

- اگر در تحقیق از پرسشنامه استفاده می‌گردد به نحوه منتشر کردن پرسشنامه‌ها اشاره گردد.
- آیا پرسشنامه‌ها به صورت الکترونیکی و مجازی (مثلا پرس لاین یا ...) منتشر می‌گردد یا با قلم و کاغذ تکمیل می‌گردند؟

- اگر چند پرسشنامه دارید هر کدام به چه روشی منتشر می‌شوند (اگر روشها متفاوت است).

- این نکته حتما قید شود که آیا پرسشنامه استاندارد است؟ و رفرنس قید گردد آیا بومی سازی شده است؟

اگر بومی سازی شده است با منبع دقیق ذکر شود و در غیر اینصورت بومی سازی شده و روایی و پایایی آن محاسبه شود. همچنین حتما موارد مرتبط با **روایی، پایایی** و سابقه پرسشنامه **در ایران** به صورت **عبارتی** **هایلایت** شود (دقت فرمایید که کل پاراگراف هایلایت نشود).

نمونه ۷:

فرم ویژگی‌های جمعیت‌شناختی: یک پرسشنامه محقق‌ساخته برای ارزیابی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان، شامل سن، تحصیلات، وضعیت تأهل، وضعیت اقتصادی-اجتماعی، و قومیت است.

مقیاس تعارض نقش جنسیتی (أ. نیل و همکاران، ۱۹۸۶): یک پرسشنامه خودسنجی شامل ۳۷ آیت‌م در مقیاس لیکرت^[۱] ۶ نقطه‌ای، و چهار خرده‌مقیاس تحت عناوین "موفقیت، قدرت، رقابت"، "هیجان‌پذیری محدود"، "رابطه عاطفی محدود با سایر مردان" و "تعارض میان کار و روابط خانوادگی" است. چمی‌کارپور و همکاران (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای بر روی ۱۹۰ شرکت‌کننده، ساختار چهار عاملی تعارض نقش جنسیتی در فرم فارسی این مقیاس را با روش تحلیل عاملی تأییدی^[۲] (با مجذور کای=۲۰۲۹،۱۴۷، درجه آزادی=۶۶۶، ارزش $P=0.000$) تأیید کرده‌اند، و مقدار آلفای کرونباخ برای همسانی درونی نمره کلی تعارض نقش جنسیتی در فرم فارسی مقیاس را برابر ۰،۸۱، و برای عامل‌های اول تا چهارم آن به ترتیب برابر با ۰،۷۴، ۰،۷۸، ۰،۷۲، و ۰،۷۰ گزارش کرده‌اند.

✓ فایل pdf پرسشنامه‌ها (همه پرسشنامه‌ها در یک فایل و پشت سر هم) ارسال گردد.

✓ بند شماره ۸ و ۱۰ جداول مربوط به زمانبندی و هزینه‌ها کامل شود و جمع کل هزینه‌ها نیز قید شود و دقت

گردد جمع هزینه‌ها درست قید گردد و هزینه تکثیر و صحافی در لیست هزینه‌ها منظور نگردد.

✓ معیارهای ورود و خروج در طرح‌نامه قید شود و همه موارد ذکر شده هایلایت شود.

✓ در آخر پروپوزال بند ۱۱ "محل امضاء"، در کنار القاب (استاد راهنمای اول، دانشجو و...) نام و نام خانوادگی قید گردد و امضای مربوطه به صورت تصویری و الکترونیکی در جدول درج شود (امضاها واضح باشد و در کنار امضا نام امضا کننده قید گردد؛ اگر چند استاد راهنما و مشاور همکاری دارند حتما باید امضای همه و دانشجو درج گردد).

✓ فایل پروپوزال با دو فرمت word و pdf ارسال گردد.

نکته‌هایی که در تکمیل فایل "خلاصه طرح نهایی" باید رعایت شود

- ✓ فرم خلاصه طرح با تکمیل تمام بندها حداکثر باید در ۴ صفحه تنظیم شود.
- ✓ در فرم خلاصه طرح بند "ملاحظات اخلاقی" باید کامل نوشته شود و کاملاً توضیح داده شود، عبارات کلی مورد پذیرش نیست.

نکته:

- _ اگر کار با حیوانات آزمایشگاهی است حتماً در قسمت ملاحظات اخلاقی به نحوه نگهداری و محیط حیوانات اشاره گردد و نحوه پایان دادن به زندگی حیوان نیز باید ذکر گردد.
- _ اگر کار با ابزار پرسشنامه است در قسمت ملاحظات اخلاقی به این نکته اشاره گردد که "در این پژوهش بعد از کسب رضایت کتبی از آزمودنی‌ها، پرسشنامه‌های مورد نظر در بین آن‌ها توزیع می‌گردد."
- ✓ در انتهای خلاصه طرح مجری محترم باید با امضا آنرا تایید نموده و نام و نام خانوادگی ایشان نیز قید گردد و امضای مجری طرح (استاد راهنمای اول) واضح باشد طوری که مشخص شود امضا متعلق به چه کسی است.
- ✓ روش تحقیق در این فرم به صورت خلاصه و گویا مطرح گردد.
- ✓ فایل خلاصه طرح با فرمت pdf ارسال گردد.

نکته‌هایی که در تکمیل فایل "مشخصات استاد راهنما و دانشجو" باید رعایت شود

- ✓ (این فرم بسیار مهم است و باید خیلی دقیق تکمیل گردد، زیرا اطلاعات آن در سامانه ملی اخلاق بارگذاری می‌شود؛ عواقب ناشی از هرگونه اشتباه تایپی و اطلاعاتی در این فرم بر عهده دانشجو و استاد راهنما خواهد بود)
- ✓ در فرم مشخصات فقط اطلاعات استاد راهنمای اول و دانشجو قید گردد. دقت فرمایید (پسوندهای فامیلی مهم هستند و به فارسی و لاتین ذکر شوند).
- ✓ حتماً ایمیل دانشگاهی و شخصی مجری قید گردد.
- ✓ از نوشتن القابی مانند "سرکار خانم" و "دکتر" و "جناب آقای" از ابتدای نام مجری طرح پرهیز شود در سامانه ملی اخلاق این موارد به صورت اتوماتیک قید می‌گردد.
- ✓ تمامی حروف اول اسامی انگلیسی باید به صورت بزرگ یا کپیتال نوشته شوند (عنوان و اسامی).
- راهنمایی: می‌توانید در برنامه word از بالای صفحه و در منوی Home در قسمت Font گزینه Change Case را انتخاب کنید. و گزینه Capitalize Each Word که تنها حرف اول هر کلمه را به حروف بزرگ تبدیل می‌کند استفاده نمایید.

✓ فایل مشخصات استاد راهنما و دانشجو فقط به صورت فرمت word ارسال گردد.

نکته‌هایی که در تکمیل فایل "رضایتنامه" باید رعایت شود

✓ تمام قسمت‌های رضایتنامه به درستی تکمیل گردد

✓ دقت فرمایید که مجری طرح همان استاد راهنمای اول است، بنابراین در قسمت‌هایی از فرم رضایتنامه که مشخصات و امضای مجری طرح خواسته شده باید نام و مشخصات ایشان درج گردد، فقط در قسمت "پاسخگویی گروه پژوهش" نام و شماره تماس دانشجو ذکر می‌شود.

نکته: نیازی به درج امضا و یا نام داوطلب شرکت کننده (آزمودنی) نمی‌باشد.

✓ در صورتی که پژوهش شما از نوع مداخله‌ای یا کارآزمایی بالینی است، رضایتنامه شماره ۲ (رضایتنامه مداخله‌ای) با مهر و امضا پزشک تکمیل گردد (در این مطالعه محقق با یکی از روشهای طراحی مطالعه مداخله‌ای، شروع به بررسی تاثیر یک مداخله خاص (دارو، پیشگیری، رفتاری، ...) بر پیامد افراد می‌کند. برخلاف آن دسته دیگر از مطالعات هستند که مشاهده‌ای بوده و محقق هیچ دخل و تصرفی در مواجهه افراد ندارد و تنها ناظر می‌باشد).

✓ در رضایتنامه مداخله‌ای تصویر امضا و مهر الکترونیکی پزشک باید واضح و باکیفیت باشد.

✓ در فرم رضایتنامه مداخله‌ای نیازی به نوشتن نام بیمار و یا امضای بیمار نیست.

✓ دقت گردد در فرم رضایتنامه اطلاعات، بخصوص روش اجرای طرح خلاصه و قابل فهم برای افراد مورد مطالعه نوشته شود.

✓ تخصص پزشک تایید و نظارت کننده پژوهش‌های مداخله‌ای، با توجه به نوع تحقیق مشخص می‌گردد و ایشان به عنوان ناظر به سلامتی پژوهش شونده، باید تخصص کافی در ارتباط با پژوهش را داشته باشد.

✓ فایل‌های رضایتنامه با فرمت pdf ارسال گردد.

نکته‌هایی در مورد "راهنمای اخلاقی کار با حیوانات آزمایشگاهی"

- ✓ در صورتی که تحقیق مرتبط با حیوانات آزمایشگاهی است، فایل "راهنمای اخلاقی کار با حیوانات آزمایشگاهی" تکمیل و ارسال گردد.
- ✓ در انتهای فایل "راهنمای اخلاقی کار با حیوانات آزمایشگاهی" در کنار امضا، نام امضا کننده قرار داده شود، امضای مجری (استاد راهنمای اول) کافی می‌باشد.
- ✓ در صورتی که تحقیق مرتبط با حیوانات آزمایشگاهی است، باید **فایل pdf** "گواهی شرکت در کارگاه" اخلاق کار با حیوانات آزمایشگاهی در کنار بقیه مدارک ارسال شود (گواهی تمامی استادها، راهنما و مشاورین و گواهی دانشجو به صورت فایل‌های pdf جداگانه باید ارسال شود).
- ✓ فایل‌های گواهی و راهنمای اخلاقی کار با حیوانات آزمایشگاهی با فرمت pdf ارسال گردد.

نکات "مهم"

- ✓ لطفا متون مدارک مطالعه گردد و از جهت نگارش و املاء کنترل و ویراستاری صورت گیرد که مشکلی نداشته باشند.
- ✓ به عنوان انگلیسی طرح یا پایان نامه دقت گردد که از لحاظ املاء و نگارش صحیح باشد.
- ✓ لطفا مدارک در فایل‌های استاندارد ارسال گردد و آیتم‌ها حذف نگردد و کادرها حذف نگردد و فونت‌ها صحیح باشد.
- ✓ لطفا مدارک دو هفته قبل از جلسه کارگروه اخلاق و بموقع ارسال گردد.
- ✓ در صورتی که پژوهش کارآزمایی بالینی باشد بلافاصله بعد از دریافت کد اخلاق باید در سامانه IRCT ثبت گردد.
- ✓ در بند جامعه آماری اطلاعات جامعه آماری و حجم نمونه و نحوه محاسبه آن دقیق مطرح گردد.
- ✓ اطلاعات در تمام مدارک هم‌خوانی داشته باشد و تناقض نداشته باشد (مثلا تعداد جامعه آماری، استاد اول و دوم و در قسمتهای مختلف یکسان باشد).
- ✓ در صورتی که به هر دلیل بعد از اخذ کد اخلاق نیاز به تغییر در هر قسمت از پژوهش بود باید نامه‌ای رسمی با پیوست فایل rar اطلاعات تغییر یافته (که تغییرات آن‌های لایت باشد) ارسال گردد.
- ✓ زمان انجام پژوهش باید بعد از اخذ کد اخلاق باشد در غیر اینصورت تخلف محسوب می‌شود.
- ✓ در ارتباط با موضوعات خاص به تطابق جنسیتی استاد، دانشجو و افراد مورد پژوهش دقت گردد.
- ✓ در ملاحظات اخلاقی در موارد انسانی حتما قید گردد بعد از اخذ رضایتنامه کتبی پژوهش آغاز می‌گردد، و در پرسشنامه‌هایی که به صورت مجازی تکمیل می‌گردند توضیح داده شود از گروه مجازی چگونه رضایتنامه گرفته می‌شود.
- ✓ در ملاحظات اخلاقی جهت کارهای آزمایشگاهی حتما قید گردد: در محیط آزمایشگاه جهت رعایت نکات بهداشتی، لباس مناسب و امکانات حفاظتی مناسب برای کارکنان در نظر گرفته می‌شود. پرسنل شاغل در آزمایشگاه باید نسبت به رعایت اصول بهداشتی و قوانین ایمنی آموزش دیده باشند.
- ✓ در بند ملاحظات اخلاقی در ارتباط با نحوه مراقبت از افرادی که با حیوانات کار می‌کنند و نحوه پایان دادن به زندگی حیوانات توضیح داده شود.
- ✓ در خلاصه طرح، بند ملاحظات اخلاقی قید گردد آیا بعد از اتمام پژوهش به زندگی حیوان خاتمه داده می‌شود یا خیر؟ اگر جواب بله است به روش خاتمه حیات اشاره گردد.
- ✓ در بند ملاحظات اخلاقی به مبحث محرمانه ماندن اطلاعات پرداخته شود.
- ✓ در ملاحظات اخلاقی تاکید گردد پرسشنامه‌ها بعد از تکمیل رضایتنامه کتبی تکمیل می‌گردند.
- ✓ در ملاحظات اخلاقی بسته به سن کودک باید از والدین رضایت کتبی و از کودک موافقت کسب گردد.

- ✓ در ارتباط با پروپوزال حتما فایل word و Pdf ارسال گردد. فایل مشخصات فقط word و بقیه فایلها فقط به صورت pdf ارسال گردد.
- ✓ فونت کل مدارک B Nazanin باشد.
- ✓ عنوان طرح در خلاصه طرح و پروپوزال و فرم مشخصات و ... یکسان و درست باشد دقت گردد در زمان copy کردن بخصوص در مورد اعداد و عنوان انگلیسی تغییر و اشتباه رخ نداده باشد.
- ✓ فایل‌های ارسالی لطفا اسکن نباشند بلکه فایل‌های word تبدیل به pdf گردد.
- ✓ معیارهای ورود و خروج قید گردد.
- ✓ در پژوهش‌هایی با عنوان کارآزمایی بالینی در روش تحقیق تاکید گردد گروه آزمون ابتدا توسط پزشک ویزیت و در صورت اعلام مجوز ایشان، فرد وارد پژوهش می‌گردد.
- ✓ در ارتباط با پرسشنامه‌هایی که از طریق فضای مجازی تکمیل خواهد شد، لطفا در ارتباط با نحوه نمونه‌گیری، نحوه کسب رضایتنامه توضیح کامل داده شود.
- ✓ از آنجا که رعایت استانداردهای علمی جزو یکی از نکات اخلاقی مهم است، کارگروه اخلاق از نظر علمی نیز پژوهش را بررسی خواهد نمود و شایسته است در شوراها و پژوهشی تمام این موارد بررسی و رفع نقیصه گردند.
- ✓ در مورد داروهای مورد استفاده جدید، در صورت موجود بودن مجوز سازمان غذا و دارو جهت استفاده از دارو ارسال گردد.
- ✓ سناریوی روش تحقیق کامل مطرح گردد و در انتها نحوه جمع بندی اطلاعات و توضیح داده شود.
- ✓ با توجه به مقطع و موضوع پژوهش، بهتر است اساتید دانشگاه شاهد تحت عنوان استاد راهنما همکاری نمایند.
- ✓ در پژوهش‌های نوع مداخله‌ای بعد از امضای فرم رضایتنامه توسط فرد مورد مطالعه، پزشک مربوطه باید فرد را بررسی و در صورت داشتن شرایط مناسب پزشکی (جسمی و روانی) و تایید بی خطر بودن پژوهش، با مهر و امضا، این مسئله را تایید نماید.
- ✓ فایل pdf پرسشنامه‌ها (همه پرسشنامه‌ها در یک فایل و پشت سر هم) ارسال گردد.

مدارک "مورد نیاز"

- ✓ پروپوزال
- ✓ خلاصه طرح
- ✓ صورتجلسه شورای پژوهشی
- ✓ رضایتنامه نوع ۱ (در پژوهش‌هایی که پرسشنامه دارند)
- ✓ رضایتنامه نوع ۲ (در پژوهش‌های مداخله‌ای)
- ✓ پرسشنامه (در صورتی که کار پرسشنامه‌ای باشد)
- ✓ تعهد نامه مالکیت مادی و معنوی (در صورتی که نمونه‌گیری خارج از دانشگاه شاهد انجام شده باشد)
- ✓ در صورتی که اطلاعات در فرم یا چک لیستی ثبت می‌گردد باید فایل pdf چک لیست ارسال گردد (بیشتر در مورد پژوهش‌های آزمایشگاهی یا پژوهش‌هایی مصداق دارد که اطلاعات آنها از پرونده‌ها جمع‌آوری می‌گردد).
- ✓ گواهی گذراندن کارگاه اخلاق در پژوهش‌های حیوانی جهت اساتید و دانشجو (جهت پژوهش‌های حیوانی)
- ✓ راهنمای اخلاقی کار با حیوانات آزمایشگاهی (جهت پژوهش‌های حیوانی)
- ✓ نامه‌ای با امضای معاون پژوهشی مربوطه یا رئیس مرکز و یا که در آن اطلاعات دانشجو و عنوان طرح قید شده باشد، خطاب به آقای دکتر بیژنی و ارسال برای خانم معصومه زینالی خامنه با اکانت کارشناس دبیرخانه کمیته اخلاق در پژوهش
- ✓ لطفاً دقت فرمایید مدارک در یک فایل rar به نام دانشجو به همراه نامه ارسال گردد.
- ✓ در صورت نیاز به اصلاحات اطلاعات ارسال می‌گردد و اصلاحات به صورت‌های لایت شده در یک فایل rar ارسال گردند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با کارشناس پژوهشی مربوطه در دانشکده تماس بگیرید

با آرزوی موفقیت

معصومه زینالی خامنه کارشناس کارگروه اخلاق دانشگاه شاهد